

«Ο ιερός Δεκαπενταύγουστος»

Αυτές τις ημέρες ζήσαμε και βιώνουμε ακόμη την τραγωδία της Δυτικής και Ανατολικής Αττικής με την φωτιά που κατέστρεψε ζωές και περιουσίες, κόπους και όνειρα.

Η Εκκλησία με τις δομές της ανταποκρίθηκε άμεσα για να απαλύνει τον πόνο των ανθρώπων και κατά το δυνατόν να επουλώσει τις πληγές και τις καθημερινές βιοτικές ανάγκες τους.

Η Εκκλησία διδάσκει ότι η πίστη είναι ζωντανή δια των έργων της και όχι μόνο με τη θεωρία.

Έρθε όμως η στιγμή να χρησιμοποιήσει το δυνατότερο όπλο της, την προσευχή. Έφτασε η ιδιαίτερη περίοδος της τιμής, της προσευχής και της παράκλησης προς την Παναγία μας. Ανοίγει ο ιερός Δεκαπενταύγουστος με τις 14 πρώτες μέρες αφιερωμένες δια των παρακλήσεων στην Θεοτόκο, την Μητέρα του Χριστού και όλων των χριστιανών. Ας αφιερώσουμε τις ημέρες αυτές την προσευχή μας προς την Παναγία για να μεσιτεύει προς τον Χριστό για την σωτηρία των ψυχών που αδίκως χάθηκαν και ας παρακαλέσουμε την ίδια ως παιδί προς μητέρα για να δώσει δύναμη στους ανθρώπους που δοκιμάστηκαν από την φωτιά ώστε να αγωνιστούν, να παρηγορηθούν, να στηριχθούν σ' αυτήν για να ξεπεράσουν τις δυσκολίες και τον πόνο. Ας προσευχηθούμε όλοι στην Παρθένο και ας την ικετεύσουμε ώστε *«τὸν ψυχικὸν τάραχον, καὶ τῆς ἀθυμίας τὴν ζάλην, διασκεδάσαι μου»*¹, να τον εξαφανίσει δηλαδή. Επειδή όσοι σε κατέχουν Πανύμνητε είσαι γι' αυτούς η ελπίδα και το στήριγμα και τείχος σωτηρίας

¹ Γ' ωδή κανόνος μικράς παρακλήσεως Θεοτόκου.

ασάλευτο. Και έτσι σωζόμαστε από κάθε του βίου δυσχερεία.
«...κεκτημένοι σε, Πανύμνητε, δυσχερείας πάσης, έκλυτρούμεθα»².

Ας αφήσουμε τις ημέρες αυτές την ψυχή μας να δροσιστεί μέσα στο πέλαγος των δωρημάτων και των ευεργεσιών της Παναγίας μας, ψάλλοντας τις δύο παρακλήσεις της.

Ολόκληρη η ακολουθία των Παρακλήσεων περιγράφει με όμορφες, γλυκές και συναισθηματικές γραμμές την ευσέβεια και την σχέση του χριστιανού προς την Παναγία κυρίως μέσα από έναν χείμαρρο αισθημάτων. Ο πνευματικός αγώνας έχει θλίψεις και περιπέτειες που με τη βοήθεια της Θεομήτορος καταλήγουν σε χαρές, στην γαλήνη και στη σιγουριά του Χριστού. Ο βιοτικός αγώνας έχει και αυτός πολλές δυσκολίες, πόνο, δοκιμασίες, κινδύνους που με την βοήθεια της Παναγίας αντιμετωπίζονται.

Ιδιαίτερως την περίοδο του Δεκαπενταυγούστου στην ακολουθία των παρακλήσεων ψάλλονται τα εξαποστειλάρια. Στο πρώτο εξ αυτών ψάλλουμε: «*Απόστολοι έκ περάτων, συναθροισθέντες ένθάδε, Γεθσημανῆ τῷ χωρίῳ, κηδεύσατέ μου τὸ σῶμα, καί σύ, Υἱὲ καὶ Θεέ μου, παράλαβέ μου τὸ πνεῦμα*». Δηλαδή, Απόστολοι που συναθροιστήκατε εδώ από τα πέρατα της γης, κηδεύσατε το σώμα μου στο χωριό της Γεθσημανής, κι εσύ Υιέ και Θεέ μου, παράλαβε το πνεύμα μου.

Ο θάνατος της Θεοτόκου είναι η μεγαλύτερη Θεομητορική εορτή και το πνευματικό κέντρο των χριστιανών μέσα στην περίοδο του καλοκαιριού. Σύμφωνα με την παράδοση της Εκκλησίας, οι δώδεκα Απόστολοι με θαυμαστό τρόπο επέστρεψαν στην Ιερουσαλήμ για να κηδεύσουν στη Γεθσημανή το τίμιο σώμα της Θεομήτορος. Το εξαποστειλάριο διδάσκει προς όλους πως η Παναγία πέθανε όπως κάθε θνητό ον. Δεν αναλήφθηκε στους ουρανούς ζωντανή, όπως κάποιοι διδάσκουν. Είναι ξεκάθαρος στη συνέχεια ο ύμνος. Οι μαθητές κήδευσαν το άψυχο σώμα της Παναγίας στη

² Δ' ωδή κανόνος μικράς παρακλήσεως Θεοτόκου.

Γεθσημανή και ο Χριστός παρέλαβε την πάναγνη την ψυχή της στα χέρια Του. Αυτό δηλώνεται και στην εικόνα της Κοιμήσεως μέσα από τη τέχνη της αγιογραφίας.

Όπως είναι φυσικό για την ορθόδοξη Εκκλησία και τη θεολογία της, το σώμα που γέννησε την αιώνια ζωή, τον Θεό ως άνθρωπο δεν θα μπορούσε να υποστεί φθορά μέσα στον τάφο.

Άλλωστε μετά την Ανάσταση του Χριστού ο τάφος γεννά ζωή. Έτσι, λοιπόν, το σώμα της Παναγίας ακολούθησε την πορεία του σώματος του Υιού της το οποίο αναστήθηκε εκ των νεκρών την τρίτη ημέρα χωρίς να έχει υποστεί καμία φθορά. Στη συνέχεια ενώθηκε με την ψυχή του και μεταστάθηκε προς τον Τριαδικό Θεό για να ζήσει αιώνια στην Βασιλεία των ουρανών.

Είναι ο πρώτος και μοναδικός άνθρωπος που βιώνει την αιώνια μακαριότητα. Όλοι οι ανά τους αιώνες άνθρωποι της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης, οι δίκαιοι, οι προφήτες, οι άγιοι αναμένουν στη μέση κατάσταση που λέγεται Παράδεισος και του οποίου πρώτος στην Καινή Διαθήκη «κάτοικος» είναι ο ληστής. Όλοι αυτοί προγεύονται της Βασιλείας των ουρανών η οποία θα ανοίξει για όλους μας κατά την Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου.

Μόνο η Παναγία είναι στη Βασιλεία των ουρανών. Στην ουσία είναι ο πρώτος τέλειος άνθρωπος που αναστήθηκε και δεν περιμένει την τελική κρίση³. Η Θεοτόκος είναι το πρώτο τέλειο και ολοκληρωμένο δημιούργημα της Χάριτος του Θεού, εν Χριστώ. Είναι το πρώτο θεωμένο ανθρώπινο ον⁴. Γι' αυτό την τιμάμε ιδιαίτερα. Γι' αυτό παρακαλούμε την Παναγία με απόλυτη εμπιστοσύνη προς το Άγιο πρόσωπό της, ότι δια της μεσιτείας της για μας θα έρθει η σωτηρία.

³ Π. Ευδοκίμωφ, Η γυναίκα και η σωτηρία του κόσμου, Έκδοση Πουρνάρα, Θεσσαλονίκη.

⁴ Βλαδιμίρ Λόσκυ, Κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν, Εκδόσεις Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη.

Ας παρακαλέσουμε, λοιπόν, τον Χριστό με τα λόγια του Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού, ώστε αυτές τις ημέρες τον Δεκαπενταύγουστο με τις παρακλήσεις να υμνήσουν το πανάγιο όνομά της και να τιμήσουμε το γλυκύτατο πρόσωπό της.

«Άνοιξέ μας, Λόγε του Θεού, το βραδύγλωσσο στόμα. Δώσε μας, καθώς ανοίγουν τα χείλη, λόγια γεμάτα χάρη. Φύσηξε μέσα μας τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, που κάνει ρήτορες τους ψαράδες και δίνει στους αγράμματους τη δύναμη να κηρυχτούν τη σοφία που ξεπερνάει τον ανθρώπινο νου, για να μπορέσουμε κι εμείς με τη λειψή φωνή, αμυδρά και να μιλήσουμε για τα μεγαλεία της πολυαγαπημένης σου μητέρας»⁵.

† Αρχιμ. Ειρηναίου Λαφτσή
Δευτέρα 30 Ιουλίου 2018

⁵ Ιωάννου Δαμασκηνού, Εγκώμιο Α΄ στην πάνσεπτη Κοίμηση της Μητέρας του Θεού.